STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 161/22

il-Lussemburgu, 22 ta' Settembru 2022

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-159/21 | Országos Idegenrendeszeti Főigazgatóság *et*

Irtirar tal-protezzjoni internazzjonali wara preġudizzju għas-sigurtà nazzjonali: id-dritt tal-Unjoni jippekludi l-leġiżlazzjoni Ungeriża li tipprevedi li l-persuna kkonċernata jew ir-rappreżentant tagħha jkunu jistgħu jaċċedu għall-fajl biss *a posteriori*, fuq awtorizzazzjoni u mingħajr ma jiġu kkomunikati lilha r-raġunijiet li fuqhom tkun ibbażata d-deċiżjoni

Ir-regoli tal-Unjoni ma jippermettux li l-awtorità responsabbli għall-eżami tal-applikazzjonijiet għal protezzjoni internazzjonali tibbaża ruħha sistematikament fuq opinjoni mhux motivata maħruġa minn korpi inkarigati minn funzjonijiet speċjalizzati marbuta mas-sigurtà nazzjonali li jkunu kkonstataw li persuna tikkostitwixxi theddida għall-imsemmija sigurtà nazzjonali

Fl-2002, GM ġie kkundannat minn qorti Ungeriża għall-piena li ċċaħħad il-libertà għat-traffikar ta' drogi. Wara l-introduzzjoni ta' applikazzjoni ta' ażil fl-Ungerija, GM ingħata l-istatus ta' rifuġjat minn sentenza deċiża f'Ġunju 2012 mill-Fővárosi Törvényszék (il-Qorti tal-Belt ta' Budapest, iktar 'il quddiem il-"qorti tar-rinviju"). Permezz ta' deċiżjoni adottata f'Lulju 2019, l-Országos Idegenrendeszeti Főigazgatóság (id-Direttorat Ġenerali nazzjonali tal-pulizija tal-barranin, l-Ungerija) irtiralu l-istatus ta' rifuġjat u ċaħad li jagħtih l-istatus mogħti mill-protezzjoni sussidjarja rregolata mid-Direttivi 2011/95 [1] u 2013/32 [2], filwaqt li applikalu l-prinċipju ta' non-refoulement. Din id-deċiżjoni kienet ibbażata fuq opinjoni mhux motivata maħruġa miż-żewġ korpi speċjalizzati Ungeriżi, l-Alkotmányvédelmi Hivatal (L-Uffiċċju għal protezzjoni tal-Kostituzzjoni) u t-Terrorelhárítási Központ (L-Uffiċċju Ċentrali ta' Prevenzjoni tat-Terroriżmu), li fih dawn iż-żewġ awtoritajiet kienu kkonkludew li r-residenza ta' GM kienet tikkompprometti s-sigurtà nazzjonali. GM ippreżenta rikors minn din id-deċiżjoni quddiem il-qorti tar-rinviju.

Il-qorti tar-rinviju staqsiet, b'mod partikolari, dwar il-kompatibbiltà tal-leġiżlazzjoni Ungeriża dwar l-aċċess għall-informazzjoni kklassifikata mal-Artikolu 23 tad-Direttiva 2013/32 [3] li jipprevedi l-portata tal-assistenza legali u tar-

[1] Direttiva 2011/95/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar standards għall-kwalifika ta' ċittadini nazzjonali ta' pajjiżi terzi jew persuni mingħajr stat bħala benefiċjarji ta' protezzjoni internazzjonali, għal stat uniformi għar-refuġjati jew għal persuni eliġibbli għal protezzjoni sussidjarja, u għall-kontenut tal-protezzjoni mogħtija (ĠU 2011, L 337, p. 9).

[2] Direttiva 2013/32/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar proċeduri komuni għall-għoti u l-irtirar tal-protezzjoni internazzjonali (ĠU 2013, L 180, p. 60).

[3] Bis-saħħa tal-paragrafu 1 ta' din id-dispożizzjoni: "L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsulent legali jew konsulent ieħor, li jkun ammess jew permess bħala tali taħt il-liġi nazzjonali, li jgħin jew jirrappreżenta applikant taħt il-liġi nazzjonali, għandu jgawdi aċċess għall- informazzjoni li tinsab fil-fajl tal-applikant li fuq il-bażi tiegħu jkun hemm jew tkun ser tittieħed deċiżjoni.

L-Istati Membri jistgħu jagħmlu eċċezzjoni fejn l-iżvelar ta' informazzjoni jew ta' sorsi jkun ta' ħsara għas-sigurtà nazzjonali, għas-sigurtà tal-organizzazzjonijiet jew tal-persuna jew persuni li jipprovdu l-informazzjoni jew għas-sigurtà tal-persuna jew persuni li għalihom tirriferi l-informazzjoni jew fejn l-interessi investigattivi dwar l-eżami tal-applikazzjonijiet għall-protezzjoni internazzjonali mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri jew ir-relazzjonijiet internazzjonali tal-Istati Membri jkunu kompromessi. F'tali każijiet, l-Istati Membri għandhom:

rappreżentazzjoni li jibbenefikaw minnhom l-applikanti għal protezzjoni internazzjonali.

Hija staqsiet ukoll dwar il-konformità mad-dritt tal-Unjoni tar-regola Ungeriża li teżiġi li l-amministrazzjoni tibbaża ruħha fuq opinjoni mhux motivata tal-organi speċjalizzati ċċitati iktar 'il fuq, mingħajr ma tkun tista' teżamina hija stess l-applikazzjoni tal-klawżola ta' esklużjoni tal-protezzjoni inkwistjoni.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi b'mod partikolari li **d-Direttiva** 2013/32 [4], moqrija fid-dawl tal-prinċipju ġenerali dwar id-dritt għal amministrazzjoni tajba u tal-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, **tipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprevedi li**, meta deċiżjoni ta' ċaħda ta' applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali jew ta' rtirar tagħha tkun ibbażata fuq informazzjoni li l-iżvelar tagħha jikkomprometti s-sigurtà nazzjonali tal-Istat Membru inkwistjoni, **il-persuna kkonċernata jew il-konsulent tagħha jkunu jistgħu biss ikollhom aċċess għal din l-informazzjoni *a posteriori*, fuq awtorizzazzjoni, mingħajr ma jkunu jistgħu jiġu kkomunikati lilha l-motivi li fuqhom ikunu bbażati dawn id-deċiżjonijiet**, l-imsemmija informazzjoni ma tistax tintuża għall-finijiet ta' eventwali proċeduri amministrattivi jew ġudizzjarji ulterjuri. Il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża wkoll li **d-Direttivi** 2013/32 u 2011/95 [5] **jipprekludu leġiżlazzjoni nazzjonali li bis-saħħa tagħha l-awtorità responsabbli għall-eżami tal-applikazzjonijiet għal protezzjoni internazzjonali tiġi sistematikament obbligata,** meta korpi inkarigati minn funzjonijiet speċjalizzati marbuta mas-sigurtà nazzjonali jkunu kkonstataw, permezz ta' opinjoni mhux motivata, li persuna tikkostitwixxi theddida għal din is-sigurtà**, li teskludi li tagħti l-benefiċċju tal-protezzjoni sussidjarja lil din il-persuna jew li tirtira protezzjoni internazzjonali mogħtija minn qabel lill-imsemmija persuna**, billi tibbaża ruħha fuq din l-opinjoni.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Fl-ewwel lok, fir-rigward tad-domanda tal-konformità mad-dritt tal-Unjoni tal-leġiżlazzjoni nazzjonali, sa fejn hija tillimita l-aċċess tal-persuni kkonċernati jew tar-rappreżentant tagħhom għall-informazzjoni kunfidenzjali li abbażi tagħha jkunu ġew adottati d-deċiżjonijiet ta' rtirar jew ta' rifjut ta' għoti tal-protezzjoni internazzjonali għal raġunijiet ta' protezzjoni tas-sigurtà nazzjonali, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li, konformement mad-Direttiva 2013/32 [6], meta l-Istati Membri jirrestrinġu l-aċċess għall-informazzjoni jew għas-sorsi li l-iżvelar tagħhom jikkomprometti, b'mod partikolari, is-sigurtà jew is-sigurtà tas-sorsi, l-Istati Membri għandhom mhux biss jagħtu aċċess għal din l-informazzjoni jew għall-imsemmija sorsi lill-qrati kompetenti biex jagħtu deċiżjoni fuq il-legalità tad-deċiżjoni dwar il-protezzjoni internazzjonali, iżda wkoll jistabbilixxu, fid-dritt nazzjonali tagħhom, proċeduri li jiggarantixxu li d-drittijiet tad-difiża tal-persuna kkonċernata jiġu rrispettati [7]. Għalkemm l-Istati Membri jistgħu, f'dan ir-rigward, jagħtu l-aċċess għall-imsemmija informazzjoni lill-konsulent tal-persuna kkonċernata, tali proċedura ma tikkostitwixxix l-unika possibbiltà miftuħa għall-Istati Membri biex jikkonformaw ruħhom mal-imsemmi obbligu. Il-modalitajiet konkreti tal-proċeduri stabbiliti għal dan l-għan jaqgħu b'hekk taħt l-ordinament ġuridiku intern ta' kull Stat, bis-saħħa tal-prinċipju ta' awtonomija proċedurali tal-Istati Membri, bil-kundizzjoni, madankollu, li huma ma jkunux inqas favorevoli minn dawk li jirregolaw sitwazzjonijiet simili ta' natura interna (prinċipju ta' ekwivalenza) u li huma ma jirrendux impossibbli fil-prattika jew eċċessivament diffiċli l-eżerċizzju tad-drittijiet mogħtija mill-ordinament ġuridiku tal-Unjoni (prinċipju ta' effettività).

Il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar ukoll li d-drittijiet tad-difiża ma jikkostitwixxux prerogattivi assoluti u li d-dritt ta' aċċess

(a) jagħmlu l-aċċess għal tali informazzjoni jew għas-sorsi disponibbli għall-awtoritajiet imsemmija fil-Kapitolu V; u; (b) jistabbilixxu fil-liġi nazzjonali proċeduri li jagħtu garanzija li d-drittijiet ta' difiża tal-applikant jiġu rispettati.

Fir-rigward tal-punt(b), l-Istati Membri jistgħu b'mod partikolari jagħtu aċċess għal tali informazzjoni jew is-sorsi għal konsulent legali jew konsulent li saritlu verifika tas-sigurtà, dment li l-informazzjoni hi rilevanti għall-eżami tal-applikazzjoni jew it-teħid ta' deċiżjoni li tiġi rtirata l-protezzjoni internazzjonali."

[4] Dan jirrigwarda b'mod iktar partikolari l-Artikolu 23(1) tad-Direttiva 2013/32, moqri flimkien mal-Artikolu 45(4) ta' din tal-aħħar.

[5] Dan jirrigwarda b'mod iktar speċifiku l-Artikolu 4(1) u (2), l-Artikolu 10(2) u (3), l-Artikolu 11(2) kif ukoll l-Artikolu 45(3) tad-Direttiva 2013/32, moqrija flimkien mal-Artikolu 14(4)(a) u mal-Artikolu 17(1)(d) tad-Direttiva 2011/95.

[6] It-tieni subparagrafu (a) u (b) tal-Artikolu 23(1).

[7] Dan it-tieni obbligu huwa bbażat fuq it-tieni subparagrafu (b) tal-Artikolu 23(1) tad-Direttiva 2013/32.

għall-fajl li huwa l-korollarju tagħhom jista' jiġi limitat, abbażi ta' bbilanċjar bejn, minn naħa, id-dritt għall-amministrazzjoni tajba kif ukoll id-dritt għal rikors effettiv tal-persuna kkonċernata u, min-naħa l-oħra, l-interessi evokati sabiex jiġġustifikaw in-nuqqas ta' żvelar ta' element tal-fajl lil din il-persuna, b'mod partikolari meta dawn l-interessi jkunu ttrattaw is-sigurtà nazzjonali. Għalkemm dan l-ibbilanċjar ma jistax iwassal, fid-dawl tar-rispett neċessarju tal-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, li jċaħħad minn kull effettività d-drittijiet tad-difiża tal-persuna kkonċernata u li tbattal mill-kontenut tiegħu d-dritt għar-rikors previst mid-direttiva stess [8], hija tista', madankollu, twassal li ċerti elementi tal-fajl ma jiġux ikkomunikati lill-persuna kkonċernata, meta l-iżvelar ta' dawn l-elementi jkun jista' jikkomprometti b'mod dirett u partikolari s-sigurtà nazzjonali tal-Istat Membru kkonċernat.

Konsegwentement, it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 23(1) tad-Direttiva 2013/32 **ma jistax jiġi interpretat bħala li jippermetti lill-awtoritajiet kompetenti li jpoġġu lill-persuna kkonċernata f'sitwazzjoni fejn la hija u lanqas il-konsulent tagħha ma jkunu f'pożizzjoni li jieħdu utilment konjizzjoni,** jekk ikun il-każ fil-kuntest ta' proċedura speċifika ddedikata lill-konservazzjoni tas-sigurtà nazzjonali, **tas-sustanza tal-elementi determinanti mdaħħla fil-fajl tagħha**. F'dan ir-rigward il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża li, meta l-iżvelar ta' informazzjoni mdaħħla fil-fajl ikun ġie ristrett minn motiv ta' sigurtà nazzjonali, **ir-rispett tad-drittijiet ta' difiża tal-persuna kkonċernata ma jiġix żgurat b'mod suffiċjenti mill-possibbiltà għal din il-persuna li tikseb,** b'ċerti kundizzjonijiet, **awtorizzazzjoni li teċċedi għal din l-informazzjoni flimkien ma' projbizzjoni kompleta li tużahom għall-finijiet ta' proċedura amministrattiva jew għall-eventwali proċedura ġudizzjarja.** Barra minn hekk, il-possibbilta li għandha l-qorti kompetenti li taċċedi għall-fajl ma jistax jiġi ssostitwit, biex tiżgura l-garanzija tad-drittijiet tad-difiża, bl-aċċess għall-informazzjoni mdaħħla f'dan il-fajl mill-persuna kkonċernata stess jew mill-konsulent tagħha.

Fit-tieni lok, fir-rigward tal-konformità mad-dritt tal-Unjoni tal-leġiżlazzjoni nazzjonali inkwistjoni, sa fejn tagħti rwol importanti lill-korpi speċjalizzati fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali fil-kuntest tal-proċedura li twassal għall-adozzjoni tad-deċiżjonijiet ta' rtirar jew ta' rifjut tal-għoti ta' protezzjoni internazzjonali, il-Qorti tal-Ġustizzja tiġġudika li **hija l-unika awtorità determinanti li għandha tipproċedi,** taħt l-istħarriġ tal-qrati, **bl-evalwazzjoni tal-fatti kollha u taċ-ċirkustanzi rilevanti,** inklużi dawk li jirrelataw mal-applikazzjoni tal-artikoli tad-Direttiva 2011/95 dwar ir-revoka, bil-għan li l-istatus ta' rifuġjat jew għar-rifjut li jiġġedded [9] u dawk dwar l-esklużjoni tal-benefiċċju tal-istatus [10]. Din l-awtorità determinanti għandha, barra minn hekk, tindika fid-deċiżjoni tagħha r-raġunijiet li jkunu wassluha tadotta d-deċiżjoni tagħha. **Għalhekk hija ma tistax tillimita ruħha li timplimenta deċiżjoni adottata minn awtorità oħra u tieħu, fuq din l-unika bażi, id-deċiżjoni li teskludi li tagħti l-benefiċċju tal-protezzjoni sussidjarja jew li tirtira protezzjoni internazzjonali mogħtija minn qabel. Hija għandha,** bil-kontra, **ikollha l-informazzjoni kollha rilevanti u tipproċedi,** fir-rigward ta' din l-informazzjoni, **għall-evalwazzjoni tagħha stess tal-fatti u taċ-ċirkustanzi, bil-għan li tiddetermina s-sens tad-deċiżjoni tagħha kif ukoll li timmotivaha b'mod komplet.** Għalkemm l-informazzjoni użata mill-awtorità kompetenti biex twettaq l-evalwazzjoni tagħha tista' parzjalment tiġi pprovduta mill-korpi inkarigati b'funzjonijiet speċjalizzati marbutin mas-sigurtà nazzjonali, il-portata ta' din l-informazzjoni u r-rilevanza tagħha għad-deċiżjoni li tingħata għandha tiġi evalwata liberament minn din l-awtorità. Din tal-aħħar ma tistax, konsegwentement, **tkun obbligata tibbaża ruħha fuq opinjoni mhux motivata mogħtija minn tali korpi, abbażi ta' evalwazzjoni li l-bażi fattwali tagħha ma tkunx ġiet ikkomunikata lilha.**

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qrati tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qrati nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

[8] Dan id-dritt huwa previst mill-Artikolu 45(3) tad-Direttiva 2013/32.

[9] Dan jirrigwarda l-Artikolu 14 tad-Direttiva 2011/95.

[10] Dan jirrigwarda l-Artikolu 17 tad-Direttiva 2011/95.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-test sħiħ tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ✆ (+352) 4303 3355

Ibqgħu konnessi!